

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף לו of עבודה זרה. Some of the topics we will learn about include.

The incident of

שמן
רבי יהודה ובית דינו נמנו עליו
והתירוהו

The Bais Din of רבי יהודה נשיאה, a grandson of רבי, ruled that the oil of עכו"ם is permitted for consumption.

רבי יהודה's Bais Din issued a second היתר regarding
אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש
ומת בתוך י"ב חדש

If a person gave his wife a Gett and stipulated that the Gett shall take effect only if I do not return before 12 months, even if he did not state מעכשיו, from now, the Gett is effective retroactively.

B רבי יוסי בן יועזר איש צרידה היתרים of the three

1.

על אייל קמצא דכן
A certain type of grasshopper is of a Kosher species, and the Machlokes which grasshopper this refers to.

2.

ועל משקה בית מטבחיא דכן
The liquids, such as the blood and water found in the butchering area of the בית המקדש, are טהור, and the Machlokes whether

דכן ממש

They are completely טהור, they do not even become טמא;
OR

דכן מלטמא אחרים

אבל טומאת עצמן יש בהן

They do not transmit טומאה to others, but they do become טמא themselves.

3.

ועל דיקרב למיתא מסאב

The two explanations whether this refers to

דיקרב בדיקרב

שלא בחיבורין

A case of two people, where the second person touched the first person after he let go of the מת;

And רבי יוסי ruled the second person becomes טמא only until nightfall.

OR this refers to

ספק טומאה ברשות הרבים

A person who is uncertain whether he touched a טמא item while he was in a public area;

And רבי יוסי ruled he is considered טהור and he does not need to purify himself.

A

שמן
רבי יהודה ובית דינו
נמנו עליו והתירוהו

אם לא באתי
מכאן ועד י"ב חדש
ומת בתוך י"ב חדש

B

- 1 -
על אייל קמצא דכן
- 2 -
ועל משקה בית מטבחיא דכן
- 3 -
ועל דיקרב למיתא מסאב

ספק טומאה ברשות הרבים

1 So, let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned that שמן עכו"ם

משמונה עשר דבר הן

The Gemara initiated that one is forbidden to consume the oil of non-Jews. But later

רבי יהודה ובית דינו נמנו עליו

והתירוהו

The Bais Din of רבי יהודה נשיאה, a grandson of רבי, ruled that the oil of עכו"ם is permitted for consumption.

The Gemara now elaborates on this incident:

מיסתמין ואזיל רבי יהודה נשיאה

אכתפיה דרבי שמלאי שמעיה

רבי יהודה נשיאה was once walking while leaning on the shoulder of his attendant רבי שמלאי,

and he said to him;

שמלאי, לא היית אמש בבית המדרש

כשהתרנו את השמן

You were not present yesterday when we permitted the consumption of שמן עכו"ם.

To which רבי שמלאי responded;

בימינו תתיר אף את הפת

There will come a time when your Bais Din will also permit פת עכו"ם.

1

שמן עכו"ם

משמונה עשר דבר הן

The Gemara initiated that one is forbidden to consume the oil of non-Jews.

But later

רבי יהודה ובית דינו נמנו עליו והתירוהו

The Bais Din of רבי יהודה נשיאה, a grandson of רבי, ruled that the oil of עכו"ם is permitted for consumption.

מיסתמין ואזיל רבי יהודה נשיאה אכתפיה דרבי שמלאי שמעיה

רבי יהודה נשיאה was once walking while leaning on the shoulder of his attendant רבי שמלאי,

שמלאי said to him;

שמלאי, לא היית אמש בבית המדרש כשהתרנו את השמן

You were not present yesterday when we permitted the consumption of שמן עכו"ם.

שמלאי responded;

בימינו תתיר אף את הפת

There will come a time when your Bais Din will also permit פת עכו"ם.

2 To which רבי יהודה responded
 א"כ קרו לן
 בית דינא שריא
 We cannot do so, because since our Bais Din had previously issued two היתרים
 One היתר for
 1.
 שמן עכו"ם
 2.
 And a second היתר for
 זה גיטך אם לא באתי ...
 A Gett with a certain stipulation;
 We cannot issue a third היתר for עכו"ם, because a Bais Din that issues three היתרים is called the בית דין that permits.

As we see from the Mishnah in מסכת עדיות in which רבי יוסי testified on three היתרים בן יועזר איש צרידה
 1.
 על אייל קמצא דכן
 And
 2.
 ועל משקה בית מטבחיא דכן
 And
 3.
 ועל דיקרב למיתא מסאב

And as a result
 וקרו ליה יוסף שריא
 And they called him the יוסף that permits.
 =====

2

answered him;
א"כ קרו לן
בית דינא שריא
We cannot do so, because
since our Bais Din had previously issued two היתרים
One היתר for *And a second היתר for*
שמן עכו"ם **זה גיטך אם לא באתי ...**
A Gett with a certain stipulation;

We cannot issue a third היתר for עכו"ם,
because a Bais Din that issues three היתרים
is called the בית דין that permits.

As we see where
 רבי יוסי בן יועזר איש צרידה
 testified on three היתרים

3	2	1
ועל דיקרב	ועל משקה	על אייל
למיתא	בית מטבחיא	קמצא
מסאב	דכן	דכן

And as a result
וקרו ליה יוסף שריא
And they called him the יוסף that permits.

3 The Gemara first explains that which רבי יהודה שריא אמר ... זה גיטך אם לא באתי ...

The Mishnah in מסכת גיטין states as follows:

הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש אינו גט

If a person gave his wife a Gett and stipulated that the Gett shall take effect only if I do not return before 12 months, and he died before 12 months, the Gett is NOT valid, because

אין גט לאחר מיתה

A Gett cannot take effect after death.

However, if he said

הרי זה גיטך מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט

If he stipulated that the Gett shall take effect NOW if I do not return before 12 months, even if he died before 12 months the Gett IS valid, because he stated מעכשיו in which the Get takes effect למפרע, retroactively, from when he was still alive.

And the Gemara says

רבתינו התירוה לינשא רבי יהודה נשיאה רבי's Bais Din ruled that even in the first case where he did not state מעכשיו, she is also permitted to remarry and does not require Yibum, because this Gett also takes effect retroactively from when he was still alive, because they concur with רבי יוסי who holds זמנו של שטר מוכיח עליו

The date of the Gett indicates that he meant a מעכשיו even though he did not say it, because if he only intended for a גט לאחר מיתה, there would be no need for the current date.

However, רבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא says

רבי יהודה הנשיאה הורה ולא הודו לו כל שעתו ואמרי לה כל סייעתו

All the other חכמים disagreed with רבי יהודה his whole life and maintained that in the first case the Gett is not effective.

=====

3 רבי יהודה שריא אמר זה גיטך אם לא באתי ...

The Mishnah in מסכת גיטין states:

הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש אינו גט

If a person gave his wife a Gett and stipulated it shall take effect only if I do not return before 12 months, and he died before 12 months, the Gett is not valid, because

אין גט לאחר מיתה

A Gett cannot take effect after death.

However, if he said

הרי זה גיטך מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט

If he stipulated that the Gett shall take effect now if I do not return before 12 months, even if he died before 12 months the Gett is valid, because he stated מעכשיו in which the Get takes effect למפרע, retroactively, from when he was still alive.

רבתינו התירוה לינשא

רבתינו התירוה לינשא רבי's Bais Din ruled that even in the first case where he did not state מעכשיו, she is permitted to remarry and does not require Yibum, because this Gett also takes effect retroactively from when he was still alive,

because they concur with רבי יוסי who holds

זמנו של שטר מוכיח עליו

The date of the Gett indicates that he meant a מעכשיו even though he did not say it,

because if he only intended for a גט לאחר מיתה, there would be no need for the current date.

However, רבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא says

רבי יהודה הנשיאה הורה ולא הודו לו כל שעתו ואמרי לה כל סייעתו

All the other חכמים disagreed with רבי יהודה his whole life and maintained that in the first case the Gett is not effective.

4 The Gemara proceeds to explain the three היתרים of רבי יוסי בן יועזר איש צרידה

1.
העיד יוסי בן יועזר איש צרידה
על אייל קמצא דכן
A certain type of grasshopper is of the Kosher species and may be eaten.
And there are two opinions as to its identity:

1.
שושיבא
This grasshopper is the שושיבא which is ראשו ארוך, its head is long, and the Machlokes was as follows:
העיד רבי יוסי
ראשו ארוך מותר
A grasshopper whose head is long, is of a kosher species.
While the other חכמים held
ראשו ארוך אסור
A grasshopper whose head is long, is not of a kosher species.

2.
OR perhaps all agree that
ראשו ארוך אסור
And
סוסביל
This grasshopper was the סוסביל whose head is not long, but
כנפיו חופין את רובו על ידי הדחק
Its wings cover most of its body only slightly.
העיד רבי יוסי
רובא כל דהו בעינן
Even if a slight majority of the body was covered, this is sufficient to be considered a kosher species.
While the other חכמים held
רובא דמנכר בעינן
Only if an obvious majority of the body was covered, can it be considered a kosher species.

=====

4

The three היתרים of
רבי יוסי בן יועזר איש צרידה

1

העיד יוסי בן יועזר איש צרידה
על אייל קמצא דכן
A certain type of grasshopper is the Kosher and may be eaten.
And there are two opinions as to its identity:

- 1 -
שושיבא
This grasshopper is the שושיבא which is ראשו ארוך, its head is long, and the Machlokes was as follows:

<i>The חכמים held</i>	<i>העיד רבי יוסי held</i>
ראשו ארוך אסור	ראשו ארוך מותר
A grasshopper whose head is long, is not of a kosher species.	A grasshopper whose head is long, is of a kosher species.

- 2 -
Perhaps all agree that
ראשו ארוך אסור

סוסביל
This grasshopper was the סוסביל whose head is not long, but
כנפיו חופין את רובו על ידי הדחק
Its wings cover most of its body only slightly.

<i>The חכמים held</i>	<i>העיד רבי יוסי held</i>
רובא דמנכר בעינן	רובא כל דהו בעינן
Only if an obvious majority of the body was covered, can it be considered a kosher species.	Even if a slight majority of the body was covered, this is sufficient to be considered a kosher species.

5 The Gemara proceeds with the second Halachah:

2.
העיד יוסי בן יעזר איש צרידה
על משקה בי מטבחיא דכן
The liquids, such as the blood and water found in the
butchering area of the בית המקדש, are טהור.

There is a Machlokes in how to explain this statement.

רב says

דכן ממש

They are completely טהור;

They do not even become טמא, because רב holds

טומאת משקין דרבנן

טהור; they do not even become טמא.

But the רבנן initiated that all liquids have both

טומאת עצמן

They become טמא themselves. AND

מטמא אחרים

They transmit טומאה to others.

And the רבנן did not apply any טומאה to מטבחיא, because they were looking to minimize the incidence of טומאה in the בית המקדש.

While שמואל says

משקה בי מטבחיא דכן

דכן מלטמא אחרים

אבל טומאת עצמן יש בהן

They do not transmit טומאה to others, but they do become טמא themselves; because שמואל holds

טומאת משקין דאורייתא

liquids do become טמא, which applies even in the בית המקדש, but they do not transmit טומאה to others.

However,

לטמא אחרים דרבנן

The רבנן initiated that liquids also transmit טומאה to others;

but the רבנן did not apply this גזירה to מטבחיא

=====

5

The three היתרים of
רבי יוסי בן יעזר איש צרידה

2

העיד יוסי בן יעזר איש צרידה
על משקה בי מטבחיא דכן

The liquids, such as the blood and water
found in the butchering area of the בית המקדש, are טהור.

רב

דכן ממש

They are completely טהור;

They do not even become טמא,

because רב holds

טומאת משקין דרבנן

טהור; all liquids are completely
טהור; they do not even become טמא.

But the רבנן initiated that all liquids have both

מטמא אחרים

טומאה נומאה
They transmit
to others.

טומאת עצמן

טמא
They become
themselves.

And the רבנן did not apply any טומאה to בית מטבחיא, because they were looking to minimize the incidence of טומאה in the בית המקדש.

שמואל

משקה בי מטבחיא דכן

אבל טומאת עצמן
יש בהן

but they do become
טמא themselves;

דכן מלטמא
אחרים

They do not transmit
טומאה to others,

because שמואל holds

לטמא אחרים
דרבנן

The רבנן initiated
that liquids also transmit
טומאה to others;
but the רבנן did not apply this
משקין בית מטבחיא to גזירה

טומאת משקין
דאורייתא

טמא liquids become
טמא, which applies even
in the בית המקדש,
but they do not transmit
טומאה to others.

6 The third Halachah

3.

העיד יוסי בן יעוזר איש צרידה
על דיקרב למיתא מסאב

A person who touches a dead body becomes טמא.

The Gemara asks

יוסף אסרא מיבעי ליה

This is a stringency, not a leniency?

ועוד דאורייתא היא

The source is found in the Torah, as the Pasuk states

... וכל אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת

יטמא שבעת ימים

6

The three היתרים of
רבי יוסי בן יעוזר איש צרידה

3

העיד יוסי בן יעוזר איש צרידה
על דיקרב למיתא
מסאב

A person who touches a dead body
becomes טמא.

?

יוסף אסרא מיבעי ליה
This is a stringency, not a leniency?

ועוד דאורייתא היא

The source is found in the Torah,
as the Pasuk states

וכל אשר יגע על פני השדה
בחלל חרב או במת ...
יטמא שבעת ימים

7 And the Gemara offers two explanations:

1.

דיקרב בדיקרב
שלא בחיבורין

A case of two people, where the second person touched the first person after he let go of the מת;

And רבי יוסי ruled that the second person becomes טמא only until nightfall.

As the Gemara explains

דאורייתא

דיקרב בדיקרב

בחיבורין

טומאת שבעה

מדאורייתא it depends, if the second person touched the first person before he let go of the מת, the second person becomes טמא for seven days, because the Pasuk states

הנוגע במת לכל נפש אדם וטמא שבעת ימים

וכל אשר יגע בו הטמא יטמא

However

שלא בחיבורין

טומאת ערב

If the second person touched the first person after he let go of the מת, the second person becomes טמא only until nightfall, because the Pasuk states

והנפש הנוגעת תטמא עד הערב

However, the רבנן initiated לחומרא that

אפילו שלא בחיבורין

טומאת שבעה

Even if the second person touched the first person after he let go of the מת, the second person becomes טמא for seven days. And

אתא איהו ואוקמה אדאורייתא

גזירה רבי יוסי ruled לקולא, leniently, in that he revoked the גזירה דרבנן.

7

1

רבי יוסי refers to

דיקרב בדיקרב
שלא בחיבורין

A case of two people, where the second person touched the first person after he let go of the מת;

And רבי יוסי ruled that the second person becomes טמא only until nightfall.

As the Gemara explains

דאורייתא

דיקרב בדיקרב בחיבורין
טומאת שבעה

מדאורייתא if the second person touched the first person before he let go of the מת, the second person becomes טמא for seven days,

because the Pasuk states

הנוגע במת לכל נפש אדם

וטמא שבעת ימים

וכל אשר יגע בו הטמא יטמא

However

שלא בחיבורין
טומאת ערב

If the second person touched the first person after he let go of the מת, the second person becomes טמא only until nightfall,

because the Pasuk states

והנפש הנוגעת תטמא עד הערב

However

לחומרא that

אפילו שלא בחיבורין
טומאת שבעה

Even if the second person touched the first person after he let go of the מת, the second person becomes טמא for seven days.

And

אתא איהו ואוקמה אדאורייתא

לקולא, leniently,
in that he revoked the גזירה דרבנן.

8

2.

OR רבי יוסי refers to
ספק טומאה ברשות הרבים
התיר להן

A person who is uncertain whether he touched a טמא item
while he was in a public area;

And רבי יוסי ruled that he is considered טהור.

And accordingly, the Mishnah in מסכת עדיות is understood
as follows:

על דיקרב ודאי למיתא מסאב
אבל מספק לא מסאב

As the Gemara explains:

מדאורייתא

ספק טומאה ברשות הרבים

טהור

Because all טומאות are derived from a סוטה who is
considered טמא; and

מה סוטה רשות היחיד

אף טומאה רשות היחיד

However, the רבנן ruled לחומרא that

הלכה ואין מורין כן

One may not publicize this Halachah, and therefore if one
became ספק טומאה ברשות הרבים he must purify himself.

And then

ואתא איהו ואורי ליה אורי

ואתא איהו ואורי ליה אורי ruled לקולא in that he did publicize this Halachah
that if one became ספק טומאה ברשות הרבים he does not need
to purify himself.

8

1

רבי יוסי refers to

**ספק טומאה ברשות הרבים
התיר להן**

A person who is uncertain whether he touched a טמא item
while he was in a public area;

And רבי יוסי ruled that he is considered טהור.

And accordingly,

the Mishnah in מסכת עדיות is understood as follows:

**על דיקרב ודאי למיתא מסאב
אבל מספק לא מסאב**

As the Gemara explains:

מדאורייתא

**ספק טומאה ברשות הרבים
טהור**

Because all טומאות are derived from a סוטה
who is considered טמא; and

**מה סוטה רשות היחיד
אף טומאה רשות היחיד**

However, the רבנן ruled לחומרא that

הלכה ואין מורין כן

One may not publicize this Halachah,
and therefore if one became ספק טומאה ברשות הרבים
he must purify himself.

And then

ואתא איהו ואורי ליה אורי

ואתא איהו ואורי ליה אורי ruled לקולא in that he did publicize this
Halachah that if one became ספק טומאה ברשות הרבים
he does not need to purify himself.